

KIRKJUR

Fimmtudagur 21. apríl • Kynning

Gleðin og sorgin togast á

Páskar eru mesta hátíð kristninnar um allan heim. Sr. Kristján Valur Ingólfsson segir páskatímamann einkennast bæði af gleði og sorg, og sé holl áminning fyrir okkur í daglegu lífi.

„Kristnin hefur alltaf litið á vikuna fyrir páska sem heilaga viku. Páskarnir verða enda ekki skildir frá aðdraganda þeirra í dymbilvikunni. Atburðarásin hefst á pálmansunnudegi þegar Jesús kemur til Jerúsalem og er fagnað innilega af íbúum og nær hámarki á páskadag,“ segir Kristján Valur. Hann segir merkilegt til þess að hugsa að sama fólk sem fagnað hafi Kristi geti

Séra Kristján Valur Ingólfsson.

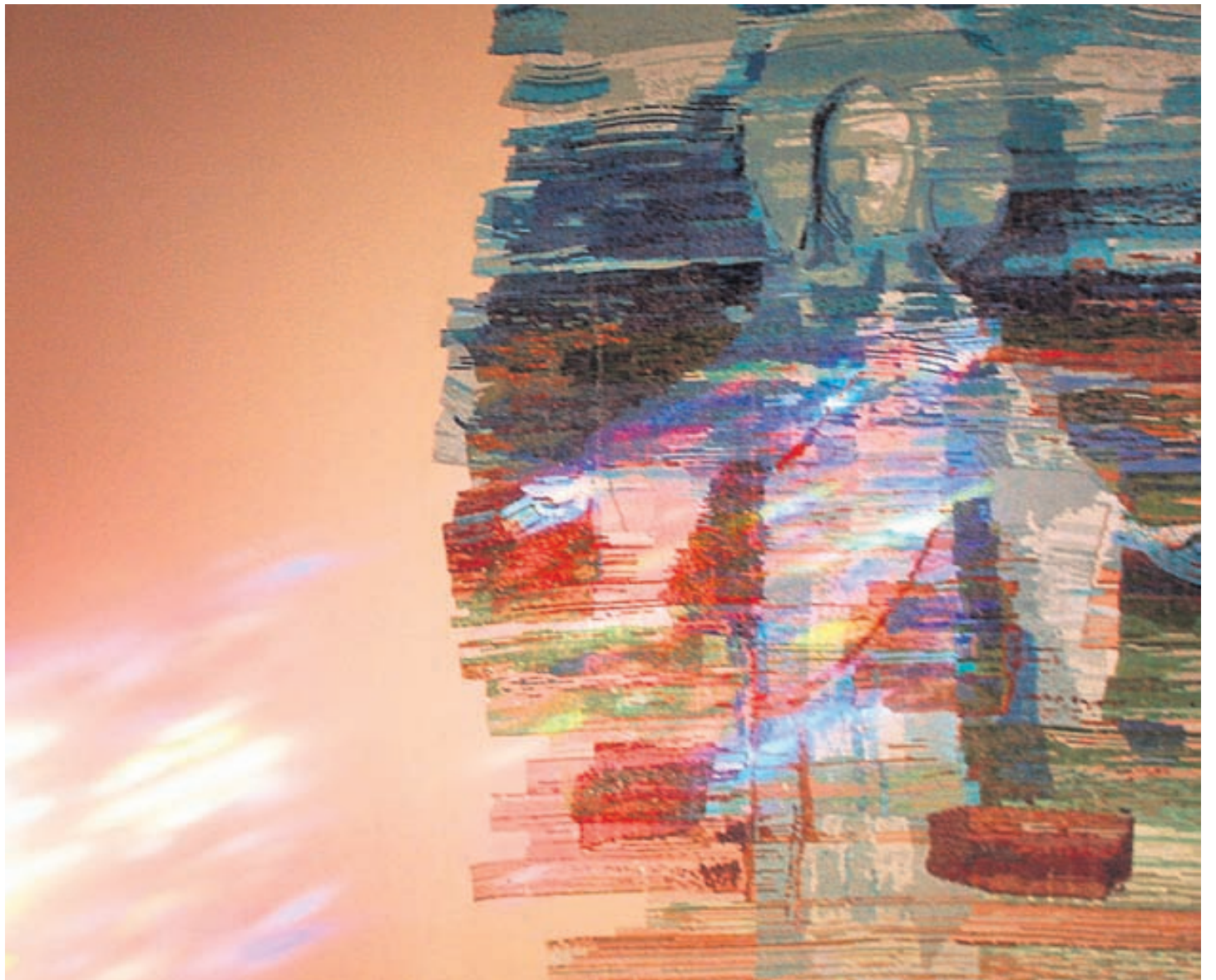
nokkrum dögum síðar hafa hrópað, „krossfestið hann“.

Fyrsti hápunktur dymbilvikunnar er skírdagur. „Þá kallaði Jesús saman sína nánustu fylgismenn og átti með þeim kveðjumáltíð,“ segir Kristján Valur, og þar gaf Jesús

lærisveinum sínum ákveðna fyrirmynd með því að taka að sér hlutverk þjónsins og þvo fætur gesta sinna. „Boðskapurinn í því er, að sá er mestur sem þjónar öðrum,“ útskýrir hann. Síðasta kvöldmáltíðin boðar einnig að við minnumst þess sem Jesús gerði fyrir okkur í hvert sinn sem við neytum þeirrar máltíðar saman í kirkjunni. Þá er hún líka áminning fyrir okkur sem freistumst til að grípa í bita og borða fyrir framan sjónvarpið að gleyma ekki að halda í borðsamfélagið í fjölskyldunni.“

Meðan á kveðjumáltíðinni stóð vissi Júdas að farið yrði út í garð eftir hana eins og venja var. Hann hafði látið æðstu prestana vita svo þeir gætu tekið Jesú höndum og fékk að launum hina frægu 30 silfurpeninga. „Á páskunum togast því á gleðin og sorgin. Þeir hefjast með mikilli gleði á pálmansunnudag og gleðin er einnig til staðar í síðustu kvöldmáltíðinni. Síðan kemur sorgin með svikum Júdasar, handtöku Jesú, dómi og krossfestingu,“ segir Kristján Valur.

Sorgin nær hámarki á föstudaginn langa þegar æðstu prestarnir ákæra Jesú fyrir guðlast og landráð fyrir rómverska landstjóranum Pontíusi Pílatusi og hann er tekinn af lífi fyrir þær sakir. „Þannig er

Altaristaflan eftir Nínu Tryggvadóttur í Skálholtskirkju.

MYND/ ÁRNI SVANUR DANIELSSON

ytri skilningurinn á ástæðum krossfestingarinnar, en í innri skilningi trúarinnar er Jesús fæddur í þennan heim til að taka á sig öll afbrot manna og deyja fyrir þau á krossinum,“ segir Kristján Valur og útskýrir nánar: „Það sem kemur í veg fyrir að við getum öðlast eilíft líf er það sem við gerum af okkur á jörðu. Jesús tók á sig þessar syndir svo við gætum lifað fyrir hann.“ Sú mikla sorg sem einkennir föstudaginn langa er því ekki aðeins vegna dauða Jesú heldur vegna þess að mannkynið varð þess valdandi að hann þurfti að deyja, að sögn Kristjáns Vals.

„Miklu skiptir að við hugsum þetta á þennan hátt, því í gegnum tíðina hefur mönnum þótt auðvelt að varpa ábyrgðinni sérstaklega á gyðinga.“

Hinn helga laugardag þegar Kristur dvelur í gröfinni bíða menn þess sem verða vill en síðan kemur páskadagur með mikilli gleði.

Þar sem þetta var mikill hátíðisdagur samkvæmt gyðingatrú mátti ekki vinna eftir sólarlag. Konurnar fóru því í bítið um morguninn til að ganga almennilega frá líkinu eins og var venja. Vörður hafði verið settur við gröfina þar sem menn óttuðust að fylgis-

menn Jesú myndu ræna líkinu og ljúga því að hann væri upprisinn. En þegar konurnar bar að var búið að velta stórum steini frá gröfinni og Jesú var ekki í gröfinni. „María Magdalena stóð grátandi við gröfina þegar kom til hennar maður sem reyndist vera Jesús upprisinn. Konurnar hlupu til baka og sögðu frá þessu,“ segir Kristján Valur. Og hver er boðskapurinn? „Hann er sá að við sem trúum á Guð og treystum á það samfélag sem við eigum við hann munum ekki deyja heldur rísa upp með Jesú Kristi og lifa með honum að eilífu.“

Hvað eru páskar?
Hvað gerðist á páskum?
Hvað gerist á páskum?

kirkjan.is

ÞJÓDKIRKJAN

„Ég heyri ekki fuglana syngja, sé ekki fegurð morgunroðans, treysti ekki lífinu. Þá koma páskarnir eins og kallaðir.“ www.tru.is

Hin fagra kirkja á Seyðisfirði.

Glaumbæjarkirkja í Skagafirði.

Yfir þrjú hundruð kirkjur

Kirkjur á Íslandi eru æði margar og fjölbreyttar. Allt frá ævagömlum torfkirkjum upp í nútímaleg guðshús úr steinsteypu.

Á Vísindavefnum eru teknar saman tölur yfir fjölda kirkna á landinu. Þar segir að skráðar kirkjur, kapellur og guðshús séu 362 talsins. Árið 2004 vann Ásta Margrét Guðmundsdóttir kirkna-

skrá fyrir Þjóðkirkjuna. Þá voru kirkjur Þjóðkirkjunnar, gamlar og nýjar, 322 talsins.

Á vefsíðunni kirkjukort.net má finna upplýsingar um allar kirkjur á landinu.

Brunnhólskirkja á Mýrum í Skaftafellsprófastsdæmi.

Hin nútímalega kirkja í Stykkishólmi.

HALLGRÍMSKIRKJA

DYMBILVIKA OG PÁSKAR 2011

21. apríl Skírdagur

Kl. 11 Skátamessa á sumardaginn fyrsta.

Kl. 17 Söngvahátíð barnanna. Stór barnakór, karlaraddir, hljómsveit skipuð framúrskarandi djasstónlistarmönnum ásamt söngvaranum Agli Ólafssyni o.fl. flytja sálma og lofsöngva frá ýmsum heimshornum. Stjórnandi: Tómas Guðni Eggertsson. Kynnir: Sr. Kristján Valur Ingólfsson. **Aðgangur ókeypis.**

Kl. 20 Kvöldmessa -Getsemanestund

Afskrýðing altaris og Pelikanklæði Unnar Pálsdóttur sett upp fyrir föstudaginn langa. Sr. Birgir Ásgeirsson og sr. Kristján Valur Ingólfsson, Hörður Áskelsson og Mótettukórinn.

Kl. 23 Hallgrímur Pétursson-Miðnæturtonleikar

Flytjandur: Kirstín Erna Blöndal sópran, Gunnar Gunnarsson orgel og Matthías Hemstock slagverk. **Aðgangseyrir 2.000 kr.**

22. apríl Föstudagurinn langi

Kl 11 Guðspjónusta á föstudaginn langa. Mótettukór Hallgrímskirkju syngur. Björn Steinar Sólbergsson leikur á orgel. Sr. Jón Dalbú Hróbjartsson.

Kl. 13-18 Passíusálmar Hallgríms Péturssonar fluttir af hópi íslenskukennara, umsjón: Baldur Sigurðsson.

Söngkonurnar Magnea Tómasdóttir og Kristín Sigurðardóttir syngja upphafs-vers hvers sálms við íslensk þjóðlög úr safni Smára Ólasonar. Orgelleikarar: Björn Steinar Sólbergsson, Guðmundur Sigurðsson, Hörður Áskelsson og Smári Ólason. **Aðgangur ókeypis.**

Kl. 20 Gesualdo og Schola cantorum

Félagar úr Schola cantorum flytja 10 Responsoriae, hrífandi sex radda mótettur um pínu og dauða Jesú, eftir ítalska endurreisnartónskáldið Carlo Gesualdo de Venosa. sem með tónlist sinni túlkaði krossfestinguna á afar áhrifamikinn hátt. Stjórnandi Hörður Áskelsson. Upplstur: Halldór Hauksson. **Aðgangseyrir 2.500 kr.**

Páskadagur 24. apríl

Kl. 8 Guðspjónusta á páskadagsmorgun.

Mótettukór Hallgrímskirkju flytur páskatónlist, stjórnandi Hörður Áskelsson, organisti Björn Steinar Sólbergsson, Sr. Birgir Ásgeirsson.

Kl. 11 Hátíðarmessa á páskadagsmorgun. Mótettukór Hallgrímskirkju flytur páskatónlist, stjórnandi Hörður Áskelsson, organisti Björn Steinar Sólbergsson. Sr. Jón Dalbú Hróbjartsson og sr. Birgir Ásgeirsson.

Kl. 14 Ensk messa á páskadag

Sr. Bjarni Þór Bjarnason

Annar í páskum 25. apríl

Kl. 11 Fermingarmessa

● **TÍMASETNING PÁSKANNA** Páskarnir eru ávallt á mismunandi tíma á hverju ári. Ástæðan fyrir því er að í Nýja testamentinu eru atburðir sem tengjast páskum miðaðir við samnefnda hátíð gyðinga. Í tímatali gyðinga er notast við tunglár sem gerir það að verkum að tiltekinn dagur getur færst á milli mánaða í okkar tímatali.

Reglan er sú að páskadagur er fyrsti sunnudagur eftir fyrsta fulla tungli frá og með 21. mars.

Þetta verður til þess að páskadagur getur í fyrsta lagi fallið á 22. mars og í síðasta lagi á 25. apríl eða einhvern dag þar á milli.

Hin síðari ár hafa sumir haft orð á því að festa beri páskana betur í almanakið. Páskadagur yrði ávallt á sunnudegi en myndi aðeins hreyfast til um viku í mesta lagi, svipað og sumardagurinn fyrsti gerir í tímatali Íslendinga. Hugmynd hefur verið uppi um að páskadagur ætti að vera í annarri viku aprílmánaðar.

● **Í TÁRINU MIÐJU** Í tárinu miðju er yfirskrift dagskrár, sem haldin verður í Saurbæ á Hvalfjarðarströnd. Er yfirskriftin sótt í eitt ljóða Ísaks Harðarsonar, en hann mun einmitt leggja dagskránni lið með ljóðalestri. Þá mun Sigurður Skúlason leikari lesa Passíusálmana í heild sinni á föstudaginn langa en lesturinn hefst klukkan 13.30, og

á páskadag verður frumflutt nýtt tónverk eftir Báru Grímsdóttur tónskáld, sem hún samdi sérstaklega fyrir Kór Saurbæjarprestakalls við upprisljóð eftir Hallgrím Pétursson. Ber það heitið Hjartað fagnar og er samið fyrir blandaðan kór og orgel.

Í tárinu miðju hefst í dag klukkan 14 með tónleikum. Klukkan 17 eru tónleikar Kórs Saurbæjarprestakalls og klukkan

20.30 flytur Ísak Harðarson ljóð við undirleik Gunnars Kvaran sellóleikara og Hauks Guðlaugssonar organista.

Á páskadag verður hátíðarmessa klukkan 11 í Hallgrímskirkju í Saurbæ.

Útgefandi: 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, s. 512 5000

Umsjónarmenn auglýsinga: Sigríður Dagný Sigurbjörnsdóttir sigridurdagny@365.is s. 512 5462 og Þórdís Hermannsdóttir thordish@365.is s. 512 5447.

Þörfin fyrir innanlandsaðstoð hefur aukist gríðarlega, að sögn Önnu Ólafsdóttur, verkefnastjóra hjá Hjálparstarfi kirkjunnar.

Safna nú eingöngu fyrir innanlandsaðstoð

„Við erum einmitt með páskaöfnun núna vegna þeirra breytinga sem standa fyrir dyrum í innanlandsaðstoðinni,“ segir Anna Ólafsdóttir, verkefnastjóri hjá Hjálparstarfi kirkjunnar, innt eftir því hvað sé efst á baugi í því starfi núna. „Reyndar höfðum við aldrei safnað fyrir innanlandsaðstoð fyrr en eftir hrúðið og fyrst á eftir deildum við því þannig að féð sem safnaðist skiptist til helminga á milli innanlandsaðstoðar og erlendra verkefna, en nú er sem sagt í gangi fyrsta söfnunin sem er eingöngu fyrir innanlandsstarfið.“

Söfnunin fer þannig fram að valgreiðsla birtist í heimabönkum landsmanna, nema þeirra sem eru eldri en 65 ára, þeir fá heimsenda giróseðla. Anna segir þörfina fyrir aðstoð innanlands hafa aukist gríðarlega. „Frá og með 1. maí verður aðstoðin í formi inneignarkorta í stað matarpokanna áður. Jafnframt verður sú breyting á að hvað

varðar mataraðstoðina munum við eingöngu sinna barnafjölskyldum þannig að einstaklingum sem leita eftir mataraðstoð er vísað annað varðandi það. Öll önnur aðstoð sem við veitum stendur öllum til boða.“

Hjálparstarfið hefur auk þess til sölu fermingargjafabréf sem einnig er hægt að kaupa á vefsíðunni gjofsemgefur.is. „Annars vegar er um að ræða fermingarskeyti í hefðbundnum stíl,“ segir Anna. „Og fyrir þá kveðju fást fjórar hænur sem jafnaldri fermingarbarnsins í einhverju þróunarlandi fær. Fólki kaupir bara skeytið og þarf ekkert að gera meira, en andvirðið fer til að kaupa hænur fyrir munaðarlaus börn sem fá þá egg í matinn, sem breytir mjög miklu upp á mataræði þeirra. Hins vegar eru dýrari gjafabréf, upp á fimm þúsund krónur, og rennur andvirði þeirra til frekari stuðnings við munaðarlaus börn í þeim löndum sem hjálparstarfið nær til.“

- fsb

Í Dómkirkjunni er vel tekið á móti öllum. Hér er samankominn hópur sem hittist í hádegisverði að lokinni bænastund í vikunni.

MYND/STEFAN

Vel tekið á móti öllum

Páskarnir eru stærsta hátíð kristinnar. Af því tilefni er hvarvetna talsverður viðbúnaður í kirkjum landsins. Dómkirkjan býður til helgihalds samkvæmt venju.

„Dómkirkjan er langesta kirkjan hér í Reykjavík. Í 215. sinn er gengið til helgihalds dymbilvikunnar og páskanna innan veggja hennar. Stór hluti heimsins minnst atburðanna árlega og svo hefur verið á Íslandi í rúm 1000 ár. Þarna eru dimmstu skuggarnir sem föstudagurinn langi tjáir og svo undrið mesta, upprisa Jesú á páskum. Það er stærsti dagurinn í hátíðarhaldi kristinna um allan heim,“ segir sr. Hjálmar Jónsson, sóknarprestur Dómkirkjunnar. „Víða eru altarisgöngur á skírdag og á föstudaginn langa er píslarsagan lesin og Passúsálmar sr. Hallgríms Péturssonar lesnir og sungnir. Í Dómkirkjunni eru tvær messur hvern þessara helgidaga.“

Séra Hjálmar segir vel tekið á

móti öllum. Auk hefðbundins helgihalds er fitjað upp á fleiru. „Í hádeginu á þriðjudögum er fyrirbænastund. Við göngum svo yfir í safnaðarheimilið þar sem húsmóðirin, Dagbjört Óskarsdóttir, hefur undirbúið hollan og góðan málsverð. Sama dag er TTT-starfið, en skammstöfunin merkir „tú til tólf“. Á fimmtudögum er opið hús fyrir eldra fólk í safnaðarheimilinu og öll fimmtudagskvöld Kvöldkirkja. Í vetur hefur Ólafur Elíasson píanóleikari leikið prelúdíur og fúgur eftir J.S. Bach á flygil. Undir stjórn Kára Þormar organista starfa við kirkjuna Dómkórinn og Kammerkór Dómkirkjunnar. Þá eru messur í Kolaportinu klukkan 14 síðasta sunnudag hvers mánaðar, en næsta Kolaportsmessa verður á annan í páskum klukkan 14. Þar hlýðir fólk á söng og leik Þorvalds Halldórssonar og tekur þátt í guðspjónustunni.“ Sjá www.domkirkjan.is.

Messur um bæna- daga og páska

Skírdagur.

Fermingarmessa kl. 11
Sr. Hjálmar Jónsson. Dómkórinn syngur, organisti er Kári Þormar.

Kvöldmessa kl. 20

sr. Þórir Stephensen prédikar. Fyrir altari þjóna sr. Kjartan Örn Sigurbjörnsson og sr. Sveinbjörn Bjarnason auk sr. Hjálmars Jónssonar sóknarprests Einsöngvari er Einar Clausen. Organisti er Kári Þormar. Kammerkór Dómkirkjunnar syngur.

Föstudagurinn langi.

Guðspjónusta kl. 11.

Sr. Árni Svanur Danielsson prédikar. Dómkórinn syngur, organisti er Kári Þormar.

Krossferill Krists kl. 14.

Lesarar, Einarar Gottskálksson, Auður Garðarsdóttir, Ólöf Guðrún Helgadóttir auk sr. Hjálmars Jónssonar sóknarprests. Dómkórinn syngur, organisti er Kári Þormar.

Páskadagur.

Hátíðarguðspjónusta kl. 8.

Herra Karl Sigurbjörnsson biskup prédikar. Sr. Hjálmar Jónsson þjónar fyrir altari. Dómkórinn syngur, organisti er Kári Þormar

Hátíðarmessa kl. 11

sr. Árni Svanur Danielsson prédikar, sr. Hjálmar Jónsson þjónar fyrir altari. Dómkórinn syngur, organisti er Kári Þormar

2. páskadagur

Messa kl. 11

sr. Hjálmar Jónsson prédikar. Dómkórinn syngur organisti er Kári Þormar.

Messa kl. 14 í Kolaportinu.

Sr. Hjálmar Jónsson prédikar og þjónar ásamt sr. Steinunni Arnþrúði Björnsdóttur. Þorvaldur Halldórsson syngur og leikur.

Fermingargjöf sem gefur

Fermingarskeyti eða gjafabréf frá Hjálparstarfi kirkjunnar er gjöf sem heldur áfram að gefa. Fermingarbarnið fær skeytið eða bréfið í hendurnar en andvirðið rennur til jafnaldra fermingarbarnsins sem býr við fátækt.

Sendu skeyti, það kostar 1.990 kr.
Eða gefðu fermingargjafabréf að upphæð 5.000 kr.

Þú færð skeytin og gjafabréfin á www.gjofsemgefur.is eða pantar þau á skrifstofunni okkar, 528 4400. Þú prentar út, sækir til okkar – eða við sendum fyrir þig. Einfalt og gleðilegt.

Óskalistinn minn:

Rúm
Myndavél
Svefnpoki
Ipod
Webcam
Handklæði
Teppi
Orðabók
Hálsmen

Svo væri gaman að fá pening og „Gjöf sem gefur“. Mig langar til að einhver sem er ekki eins heppinn og ég fái að njóta með mér.

Óskalistinn minn:

Við systkinin erum munaðarlaus. 1.990 kr. fermingarskeyti á Íslandi dugar fyrir 4 hænum. Þær gefa okkur fullt af eggjum. Eða við gætum fengið sparhlóðir. Þá færi ekki allur dagurinn í að leita að eldsneyti og við hefðum meiri tíma til að læra.

5.000 kr. gjafabréf á Íslandi myndi gefa okkur 2 geitur. Namm! Mjólk og kjöt, ekki lengur bara máisgrautur! Eða kannski reidhjól. Þá kæmist ég á markað með uppskeruna okkar og við fengjum pening fyrir ýmsu sem okkur vantar.

● **LITUR PÁSKANNA** Litir kirkjuársins eru hvítur, rauður, fjólublár, grænn og svartur. Hvítur liturinn (stundum líka gylltur) er notaður á stórhátíðum á borð við jóla og páska. Jólátíminn nær til þrettándans en páskatíminn nær til hvítasunnna.

Litur hvítasunnunnar er rauður sem er litur heilags anda. Fjólublár er litur föstu og iðrunar og klæðast prestar fjólubláu á aðventunni og sjö vikum fyrir páska.

Grænn er litur sumarsins og sunnudaganna eftir hvítasunnna. Svartur litur er einungis notaður á föstudaginn langa og svo við útfarir.

